

Лонтано

КУПИТИ

Яскравий та динамічний детектив Жан-Крістофа Гранже в черговий раз підтверджує здатність автора тримати читача в напрузі до останньої сторінки. Події трилеру розгортаються на фоні розслідування загибелі курсанта авіаційної школи Парижу, схожої спочатку на нещасний випадок. Але чим далі просувається співробітник поліції і головний герой книги Ервін Морван у розкритті справи, тим моторошнішими стають подробиці. Адже почерк маніяка-вбивці дуже схожий на почерк «Людини - Цвяха», злочини якого досліджував глава клану Морванів. Сімейні інтриги з цього приводу сприймаються як контакт із «змійним кублом». Особливо вражають викриті таємниці зі звичаїв французького бомонду та картини африканських звичаїв та обрядів. Страшна правда стає відомою у фіналі та тримає ще довго читача у напрузі.

ЖАН-КРИСТОФ
ГРАНЖЕ
ЛОНТАНО

Ize ū Kaïmo

Біле сонце, червона курява.

Розпечена капличка — понад сорок градусів.

Кожен із присутніх політиків, офіцерів, почесних осіб і поважних бізнесменів рвучко виступав уперед, аби бігцем попрощатися з покійним, тоді так само бадьоро відступав, засліплений променями полудневого сонця і спалахами фотокамер. Позаду, вбрані абияк, стояли представники народу, стримувані солдатами Збройних сил Демократичної Республіки Конго. Вони розмахували невеличкими пластиковими прапорами із зображенням небіжчика.

Ерван Морван запитував себе, що він тут робить. Нічого спільного з Конго, попри те, що він тут народився, у нього не було. Він повернувся до Франції, коли мав лише два роки, тож жодних спогадів про Конго не зберіг. Його батько, Ґреґуар, наполіг, щоб той був присутнім на похороні генерала Філіпа Сесе Нсеко, «давнього приятеля» з Лубумбаші, адміністративного центру провінції Катанґа. Ерван погодився, позаяк був слухняним сином, а також через дивну цікавість...

У другій групі, серед білих, на свою чергу чекали Морван-батько і Морван-син. Балдахін над труною, пишно оздоблений квітами, з пурпурними завісами нагадував убиральню якоїсь примадонни. Портрет Нсеко у рамі з позолотою нависав над домовиною, накритою прапором Демократичної Республіки Конго: ніжно-блакитне тло з жовтою зіркою, яке перетинає червоно-жовта діагональ. Учасники поховальної процесії і духового оркестру були вбрані у яскраво-червоні лівреї. Клас.

Однак, якщо уважно придивитися, в око впадали певні недоліки. Запорошені однострої були зле пошиті. Навіс

перекошений. Духовий оркестр фальшивив, закінчуючи кожную музичну фразу писклявим пуком. Замість тарілок — покришки від балій.

Та найгірше — було страшенно спекотно. Спека випалювала найдрібніші молекули життя, аж ті шкварчали наче сало на сковороді.

Ерван послабив краватку. Сорочка прилипала до тіла. У горлі пересохло, наче піску наївся. В очах потемніло. Уперше в житті він боявся, що знепритомніє.

Поруч з ним Ґреґуар, заввишки метр дев'яносто і вагою сто двадцять кілограмів, у тугому костюмі від Ерменеджильдо Зеньї. Здавалося, він мав імунітет до цього пекла. З вінком під пахвою він тиснув усім руки, мило посміхався, стримував сльозу, словом, грав комедію без анінайменшої тіні незручності.

Ерван спостерігав за поведінкою батька: той мав обвітрене, наче витесане з каменю, обличчя бретонського моряка. Схожий на буйвола з грецьким носом. Густа сивувата шевелюра облямовувала голову, наче шар гальванізованої сталі. Насправді Ерван був його трохи не такою колосальною і менш грізною копією.

— Алі Бонґо, син Омара, — пробурмотів Ґреґуар, коли до труни підійшов невеликий на зріст чоловік.

Ерван зовсім не розумівся на африканській політиці, однак, принаймні він знав таке: Омар Бонґо, незмінний президент Габону вже понад сорок років, був одним із найстрашніших лідерів африканських держав і «вічним другом» Франції, який

щедро поливав «Гексагон» нафтою. Тепер смолоскип підхопив його син Алі.

— За ним Мойсей Катумбі Шапве, губернатор Катанґи...

Вони для Ервана були усі один на одного схожі, проте цей, на щастя, був метисом і мав на голові ковбойського капелюха. Судячи з того, що йому розповідали, Катумбі був впливовою у краї особою. Мільйонер, філантроп, президент футбольного клубу, один із найвідоміших діячів уряду Кабіли.

— Рішар Мюєж, міністр внутрішніх справ ДРК. Украї небезпечний.

Напередодні за вечерею Греґуар Морван розповідав синові про сучасну історію країни. Ерван мало що зрозумів, але запам'ятав кілька фактів. Після геноциду у Руанді тутсі переслідували збройні загони хуту аж до Конго. Вони скористалися нагодою, аби скинути Мобуту і призначити президентом Лорана-Дезіре Кабілу, який послужливо виступив проти своїх союзників, розв'язавши другу конголезьку війну між регулярним військом, озброєними тутсі, біженцями хуту, загонами повстанців, «блакитними шоломами»... У 2001 році Кабілу було вбито, і новим президентом став його син Жозеф. Десять років по тому війна все ще тривала, а Демократична Республіка Конго серед усіх країн світу за індексом людського розвитку ООН посіла останнє місце. Годі уявити гіршого місця на планеті, де з'явитися на світ...

— А цей...

Ерван вже не слухав. Від самого дня приїзду він вбирав у себе все, що його оточувало: запахи, кольори, спеку. Він приземлився у Кіншасі напередодні, о п'ятій ранку. Коли

спускався трапом літака, його з усіх боків залили барви розплавленого свинцю і пахощі ранкової зорі.

Поки вони їхали до столиці «автострадою» (чи радше битим шляхом), зійшло сонце. Повітря враз стало абсолютно сухим, просякнутим затхлим запахом цегли і неочищеного бензину. Кіншаса, яку колись називали Красунею, нині — величезний перекинутий смітник, де, наче у мурашнику, кишать чорні голови і яскраві бубу[1].

У готелі Ерван відразу кинувся до свого номера, увімкнув кондиціонер на максимальне охолодження і прийняв душ. Після кількогодинного перепочинку — знову повернувся на пательню: аперитив і обід з батьком біля басейну. Потім вирушив до аеропорту, аби здійснити новий переліт внутрішніми авіалініями. По дорозі до летовища почався дощ. Пил перетворився на багно, усі кольори змішалися у суцільний багрянний потік, який заливав вулиці, стікав з дахів, заляпував стіни. «Щось зарано для сезону дощів», — оголосив Морван тоном лікаря, який діагностує рак.

Через чотири години такою самою зливою їх зустріла Лубумбаші, «столиця міді». Ерванові здавалося, що вони пливуть у навколоплідних водах світу. Батько, без жодної іронії, поплескав його по плечу і промовив: «Це, хлопче, колиска нашої родини!». Доволі дивне формулювання: зазвичай Морван вихвалявся своїм походженням із аристократичного бретонського роду Морванів-Коеткенів. У готелі така ж звична послідовність: аперитив, вечеря, басейн. Вечір було присвячено померлому бідоласі Сезе Нсеко. Цей чоловік керував «Колтано»

— гірничопромисловим підприємством, заснованим самим Морваном.

Ерван примирився з цим. Серед тривожних криків ночі він чув, як на інсектицидних неонових лампах згорають комарі. На дні підсвіченого басейну було повно опалого листя та п'явок. Ерван уже зрозумів, що білі в Африці живуть, наче ті жаби, які кумкають навколо ставка.

Наступного дня, коли він прокинувся, повітря обпікало з новою силою. Кондиціонер здох. Тільки-но Ерван встиг вбрати чорний костюм, як побачив батька, який, наче рятувальне коло, вже тримав під пахвою вінок, замовлений вранці у місцевого торговця квітами.

— Кенго Булюжі...

— А Кабіла, — перебив він батька, — його не буде?

Батько з осудом захитав головою:

— Ти зовсім не слухав, що я тобі вчора пояснював. Кабіла та Нсеко належать до різних етнічних груп. Це те саме, що запросити Папу Римського на з'їзд стриптизерок.

Тепер черга білих скласти останню шану померлому.

— Допоможи мені, — наказав Грегуар.

Вони схопили вінок і приєдналися до жалобної процесії. Морван пошепки продовжив коментувати, цього разу присутніх французів і бельгійців.

— Ось цей франкмасон. Колишній міністр співпраці та...

Ерван бачив лише пролисина на головах, зморшкуваті шиї, густі брови. Переважно їм усім було по сімдесят-вісімдесят років. Старі слони з'явилися пересвідчитися, що бізнес

триватиме і надалі. Вервечку слонів замикали китайці та індуси. Нова зміна...

Коли вони проходили біля домовини, чиясь величезна рука важко опустилася на плече Морвана.

— Як справи, ціпонько?

Якийсь кремезний, не менший за батька, африканець стояв за ними. Ерван зробив крок назад. Сміх чорношкірого перекрив звуки оркестру, і на його чавунному обличчі засяяла біла клавіатура зубів. Грегуар розсміявся у відповідь, і двоє жартунів заходилися обійматися.

— Тільки не кажи, що ти вирушив у таку далеку дорогу заради цієї старої паскуди!

— Треба бути вдячним за їжу на своєму столі.

— От покидьок! Усі ж і так знають, що найголовніше цабе тут одне — ти!

— Нсеко був нашим капітаном під час бурі.

— Та хіба сторожовим псом. Нехай його душа у мирі спочиває, — він перевів налиті кров'ю очі на Ервана. — Ти мене не представиш?

— Мій син, Ерван. Генерал Трезор Мумбанза.

Велетень потиснув Ерванові руку, мало не розтрощивши кістки, наче дробаркою.

— Радий знайомству! — він провів пальцями по поголеній потилиці Ервана. — Служиш у війську?

— У поліції. Люблю мати свіжі ідеї і холодну голову.

— О тут матимеш! Краще надягни капелюха!

Знову гучний сміх.

Мумбанза стояв спиною до сонця. Світилися лише величезні білки його очей. Ерван подумав про картину «Заклиначка змії» Митника Руссо.

— Наш друг — командувач регулярних збройних сил у Катанзі, — пояснив Морван. — Такий собі трохи Піночет тутешнього краю.

— Лестоці не потрібні.

— Без нього війна давно була б вже біля Лубумбаші, а не біля Ківу.

Генерал (він був у темному костюмі без жодних військових знаків розрізнення) вказав на гріб і змовницьким тоном промовив:

— Ти знаєш, як він помер?

— Мені сказали, що від серцевого нападу.

— Серцевий напад по-африканськи. Йому вирвали серце!

— Хто?

— Тутсі. Хуту. Мау-мау... Маєш на вибір. Можливо, навіть хтось із племені баньямуленге або якийсь кадого. А може, це ви, білі, тишком-нишком закатрупили його. Хтозна?

— Де це сталося?

— На його віллі. Розрізали груди́ну електролобзиком і почастувалися. Я гадаю, вони навіть не потурбувалися кудись сховатися і зжерли його серце просто на місці, — Мумбанза, дивлячись на Ервана, гіготнув, наче паровоз. — Тут спрррррравжня Африка, малий!

— Не тринди, — наказав Морван. — Не висаджуй його.

Позаду піднявся гул: вони заблокували прохід. Ерван поспішив покласти вінок. Для прощальної молитви довелося б

прийти ще раз.

— Хто замінить Нсеко? — спитав Ґреґуар, прямуючи до шатра з буфетом.

— Голосування відбудеться після обіду. На загальних зборах!

— Ти маєш усі шанси...

Мумбанза скривив кислу міну, чортів комедіант:

— Я не можу займатися усім нараз, але якщо мене гарно попросять... — він різко повернув голову, помітивши когось у натовпі. — Побачимось пізніше. Треба ще з кількома типами привітатися.

Морвани прослизнули під тент, де рядком стояли вкриті білими скатертинами столики. Алкогольні напої, фруктові соки, волові шашлички, млинці з рибою... Під накриттям на всі боки розходився дух від барбекю.

— Убивство, — сказав Ерван, попиваючи теплий помаранчевий сік, — це тому ти сюди приїхав?

— Зовсім ні. Я нічого про це не знав.

— Ти з'ясуєш подробиці?

Ґреґуар плюнув на землю: він швидко знову перетворювався на африканця.

— Мені насрати. Це інтриги негрів.

— А він? — спитав Ерван, вказуючи на Мумбанзу.

— Він замінить Нсеко. Це не найгірший варіант... Поціновувач доброго вина і білих дівок.

Ерван ніколи не знав напевне, чи його батько жартує, чи ні.

— Ти знаєш, що врятувало Францію під час безладу у травні 1968 року? — продовжив Морван, хапаючи з таці келишок пастиса[2].

— Ні, — збрехав Ерван.

Він знав цю байку напам'ять.

Старий підніс келишок проти сонця, промені якого заливали прохід.

— «Рікар». Коли Франція мала впасти до рук ліваків, Паскуа та його кліка з СГД (Служба громадянської дії) влаштували маніфестацію на підтримку де Голля. Про це відомо усім. Зібрали на Єлисейських двісті тисяч і знищили у зародку ще одну революцію! Але менш відомо, що для того, аби зібрати маніфестантів з усіх куточків Франції, Корсиканець задіяв свою мережу «Рікар». Тоді він був представником цієї торговельної марки. Усі його комерсанти взяли у цьому участь, найняли автобуси. По приїзді до Парижа кожен з активістів отримував право на одну безкоштовну випивку і шмат ковбаси, тож — поїхали Симоно! — він підняв келих за здоров'я спогадів. — Хто такий Мао у Франції, порівняно з пастисом?

Він поставив свій келишок на іншу тацю (не вживав алкоголю) і нарешті відповів на питання, яке Ерван так і не поставив:

— Я тобі скажу, чому ми тут, — він підморгнув. — Щоб пильнувати ваш спадок.

1

Олланд просто шмата, сцикливий кретин! — кричав Морван. — Боже, коли вже президент у цій країні буде з яйцями?

Три дні по тому Ерван обідав з батьками у їхній величезній квартирі на авеню де Месін, декорованій «Мобільє Насьйональ»[3]. Ці знамениті недільні застілля не пропускав

жоден з членів родини. Не заради задоволення, а з почуття обов'язку.

— Воно не може з комп'ютером дати собі раду, а йому вручають ключі від країни? А чого ви чекали? Французи — брудні ідіоти! Так, у певному сенсі, маєте те, на що заслужили!

Ерван зітхнув. Святий праведний гнів Патріарха був обов'язковою недільною стравою, так само як і те, що готувала його мати Меггі з тофу і чилійської лободи.

Насправді, ці різкі пафосні обвинувачення були показними. Впродовж останніх сорока років Старий служив владі, якою б вона не була, без жодних вагань і докорів сумління. Він любив казати: «засув не обходить, що за дверима».

— Ще трохи табуле? — запропонувала Меггі, нахилиючись до Ервана.

— Дякую, мені досить.

Принаймні, поки Старий поливав брудом представників влади, він не ображав матір. І поки його гнів не переростав у побутову родинну сварку, усі були задоволені. Ерван пам'ятав й інші часи, коли Грегуар, перш ніж торкнутися їжі, клав на стіл свій револьвер або погрожував викинути дружину з вікна, якщо вона не стулить пельку.

Він оглянув присутніх за столом: клан у повному складі. Молоденька Гаель, двадцять дев'ять років, зосереджено відписує есемески. Лоїк, менший із синів, тридцять шість років, дрімає над тарілкою. У кінці столу — його діти, Міла, п'ять років, та Лоренцо, сім років, чемні, сидять тихенько. Порожній стілець Меггі, яка в цей час віддано обслуговує своє плем'я.

Досконала ілюзія: поважна буржуазна родина щонеділі збирається за одним столом. Лаштунки були не такими привабливими. Лоїк, колишній алкоголік, а нині фінансист-мільйонер, міцно присів на кокаїн і шукав розради у буддизмі. Гаель хотіла бути кіноакторкою і спала з ким попало, аби «зробити успішну кар'єру». Що стосується Меггі, екс-хіпі і фанатичної матері, вона все життя терпіла фізичне насильство з боку чоловіка, ніколи не скаржилася і не наважувалася на розлучення.

— Де розвиток країни? — просторікував Морван, не торкаючись своєї тарілки. — Де заходи, що мали б пожвавити поступ Франції? Херня, ніхто нічого не робить, тільки триндять! Одні срані порожні обіцянки...

Ерван кивнув на знак згоди: він сподівався, що ця тирада триватиме не довше ніж до десерту. Морван був ключовим персонажем цього родинного зібрання. Шістдесятишестилітній колос, міцний як бик, мав залізне здоров'я. У поінформованих колах його тривалий час вважали фліком[4] номер один у Франції. І до того ж, дуже обережним фліком, який вміє зберігати таємниці.

Самоук, затятий лівак, вигнаний з країни до Африки після подій шістдесят восьмого року. Скидалося на те, що його кар'єра померла у зародку, однак, у Заїрі він самотужки, без сторонньої допомоги, зумів спіймати серійного убивцю на прізвисько Людина-цвях, який орудував в одному з шахтарських містечок Катанґи. Морван повернувся до Франції, оточений ореолом слави. За Жискара стрімко просувався вгору кар'єрними сходами і тріумфував за Міттерана. Він став

комісаром поліції у тридцять шість, здійснював за дорученням Дядечка[5] різні таємні операції, мало-помалу піднімаючись до рангу недоторканих. «У мене немає ані друзів, ані зв'язків, — говорив він, — у мене є досьє».

Ерван ніколи не цікавився прихованим боком життя свого батька, але й не мав жодних ілюзій щодо цієї діяльності. Морван займався убивствами, шантажами, викраденнями, плів інтриги — але завжди в інтересах Республіки. Це його, так чи інакше, відрізняло від звичайного негідника.

З приходом до влади Ширака його призначили префектом поза регіоном. На цій посаді він продовжував свою таємну діяльність десь в одному з кабінетів будівлі на площі Бово. Не міняй команду, яка перемагає. Тож Саркозі теж залишив його. Хоч він вже давно досягнув пенсійного віку, за Олланда і далі був на службі, виконуючи роль радника міністра внутрішніх справ, попри те, що не світився у жодних штатних розписах. Його колись прозвали «лівим» Паскуа, а нині він скидався на одну з тих бомб, що лежать у землі, яку аж ніяк не можна чіпати, бо, не дай Бог, вибухне.

Ерван раптово зрозумів, що сигнал тривоги вже пролунав:

— Дурна сучко, і це, по-твоєму, можна їсти?

По спині струмком побіг холодний піт. Батькова лайка мала силу в одну мить перенести його знову у дитинство. Він увесь тремтів. Серце билось у горлі.

— Тато, замовкни!

Морван пробурчав щось крізь зуби. Ерван кинув оком кругом себе. Інші навіть не слухали: Лоїк напівдрімав, Гаель клацала на мобілці, діти втупилися носами у свої тарілки.

Навіть Меггі з незворушним виглядом продовжувала прислуговувати коло столу.

— Та полиш ти той телефон, — кинув Патріарх у бік Гаель. — Ми за столом сидимо.

Молода жінка не підняла голови. Вона була схожа на чемну школярку з кучмою світлого, майже білого волосся. Овальне лице, високі вилиці, неприродно бліда шкіра. Як і Лоїк, вона успадкувала колишню вроду своєї матері. Вона носила одяг найдорожчих брендів, але з недбалою неохайністю, що межує з пофігізмом.

— Ей, я до тебе говорю!

— Прошу?

— Ти могла б з більшою повагою поставитися до того, коли ми збираємося разом і...

— Це по роботі.

— У неділю?

— Ти нічого не розумієш у тому, що я роблю.

— Та я напевне маю більше досвіду, ніж ти, якщо мова йде про шоу-бізнес!

Вона зневажливо повторила старомодний термін:

— Шоу-бізнес...

— Усі ці актори і продюсери — сексуально стурбовані курви і...

— Милий, не при дітях!

Меггі з шокованим виразом змītала щіткою крихти зі скатертини.

— Я не голодна, — сказала Гаель, відсуваючи стілець.

— Сиди!

Вона нічого не відповіла і встала з-за столу. Боятися було нічого: Морван ніколи не піднімав руку на своїх дітей. Образи і стусани — це для їхньої матері.

— Гаель, я тебе попереджаю...

Вона показала йому середній палець і зникла. Лоїк з напівзаплющеними очима нечутно засміявся, наче з-за скляної перегородки. Меггі повернулася на кухню. Малі сиділи мовчки і виглядали заінтригованими цим загадковим жестом.

Ерван вчепився пальцями у бильця крісла. Нічого не змінилося: він один був у стані бойової готовності, він один нервував за всіх. Завжди готовий втрутитися, вступити у боротьбу проти сил зла свого клану. Це був Цербер, охоронець брами до пекла.

І, наче на підтвердження цього, Морван вигукнув:

— Ерване, до мого кабінету.

2

Лігво Старого було загромаджене екзотичними меблями і всякими предметами (здебільшого з Конго), вигляд яких викликає занепокоєння. Тут були гнуті табурети, крісла зі спинками з плетеної шкіри, каганці, зроблені з наконечників списів... На полицях — маски, фігурки, амулети грі-грі, здавалося, вирізьблені з одного і того самого кошмару. Голови з пащами, повними гострих зубів, заґратовані очі, жінки з цицьками убивчого розміру...

Родзинкою цієї колекції, на повному серйозі, був ряд фігурок, проштриканих металевими наконечниками, уламками пляшок із закривавленими ланцюжками,

клаптиками і пір'їнами: мінконді з Майомбе, що у Нижньому Конго. Ці зображення — зброя проти чаклунів і їхніх чарів. Морван часто пояснював синові, як це працює: нганга, знахар, проштрикує фігурку цвяхом чи уламком скла і таким чином активує її.

Ці статуетки ховали в собі й інше призначення: вони надихнули серійного убивцю, якого Грегуар схопив у 1971 році. Убивця перетворював свої жертви на обрядові фігурки, нашпиговані сотнями цвяхів, уламками дзеркалець і заліза. Ерван був переконаний, що його батько поцупив ці скульптурки із самого лігва злочинця...

Грегуар скинув піджак. Навіть у неділю він вбирав ніжно-блакитну сорочку від Шарве з білим комірцем, чорну краватку, старомодні підтяжки у формі перевернутої «Y». Він всівся за свій робочий стіл у крісло з високою спинкою і двома головами антилоп нагорі.

— Тобі говорить щось назва Керверек?

— Ні.

— Така собі місцина поблизу Бреста.

— Ще одна колиска нашої родини?

— Не клей дурня. Там є військово-морське авіаційне училище. Я тебе відправляю туди завтра. Щось пов'язане зі знущанням над новачками.

— Ти жартуєш?

— Знущання зі смертельними наслідками.

Ерван опустився на стілець. Батько висунув шухляду і дістав звідти повідомлення, отримане по телетайпу.

— Один з курсантів заліз до бункера, ховаючись від знущальних випробувань, які влаштували для новачків. Він просидів там ніч з п'ятниці на суботу. Це йому не допомогло. Зранку під час тренувальних стрільб бункер рознесли на друзки.

— Ти хочеш сказати, що у хлопця влучив снаряд?

Старий простягнув йому аркуш паперу:

— Це все, що наразі нам відомо.

Ерван пробіг очима повідомлення. Він обережно ставився до історій свого батька. А ця звучала ще дивніше ніж зазвичай.

— Я нічого про це не чув.

— Навіть «Франс Прес» не в курсі. Вирішили нічого не висвітлювати, поки немає презентабельної версії.

— І ти, мабуть, розраховуєш, що я маю її підготувати?

— Саме так.

— А чому не місцеві криміналісти з Бреста?

— Тому що справа делікатна. Знущання над новачком, яке погано закінчилося. Винищувач «Рафаль» розстрілює новобранця. Силовики і оборонне відомство хочуть об'єктивного розслідування, яке б провела кримінальна поліція. Звісно ж, підозрюють, що вони хочуть зам'яти справу.

— А я полізу між молотом і ковадлом?

— Послухай, ти поїдеш туди, збереш факти і підготуєш звіт. Баста.

— У ролі кого ти мене туди відправляєш?

— Особливе доручення. Я домовлюся з центральним управлінням. Під яким соусом це подати залиш мені. Вирушаєш завтра зранку і повернешся у середу. Для цієї справи

потрібен надійний флік, тому я обрав тебе. Зважаючи на твій послужний список, військові мали б постулювати свої пельки.

Батько чітко натякав на його бойові заслуги: Ерван тричі потрапляв під вогонь під час виконання завдань у підрозділі розслідувань і оперативного втручання французької поліції. Він убивав. Його було поранено. Достатньо, щоб справити враження на вояків.

— Ти хоч впевнений в інформації, яку тобі розповіли?

— У деталях не впевнений. Але за словами полковника Венка, директора училища, це був нещасний випадок. Хоч який безглуздий, однак, саме нещасний випадок. Мабуть, це не дуже добрі новини: уся ця справа на кілометр тхне безладом, і гімном вимазані усі. Твоя доповідь допоможе розібратися, хто відповідальний за цю пригоду.

Ерван розглядав фігурку з великою пласкою головою і дуже довгими руками, нашпиговану цвяхами. Як пояснював його батько, чаклуни використовували її, аби викликати судоми або смертельне виснаження організму. Ервана завжди цікавило, чи не вона є причиною анорексії Гаель.

— А місцеві крешо[6]?

— З відділом розслідувань Бреста є взаємна домовленість щодо співпраці, але саме ти керуватимеш справою. Прокуратура мене у цьому запевнила.

У кімнаті щось задзижчало. Телетайп почав друкувати нове повідомлення. Ерван, скільки він себе пам'ятав, завжди знав, що батько постійно чекає на якесь важливе повідомлення з Генштабу. Коли він був малим, то вважав, що його батько — начальник вокзалу, що слідує за потягами і графіком їхнього

руху, лиш замість вагонів були убивства, зґвалтування та розмаїття інших кримінальних злочинів.

Морван відірвав надруковану сторінку, надів окуляри, швидко пробіг очима текст і додав:

— Я попрошу надіслати тобі ввечері усі матеріали. Виїзд на світанку. Візьмеш когось з собою, напишеш звіт про витрати.

Ерван переклав собі останні слова так: «Це все. Тепер можеш іти». Він підвівся, але батько знову поліз до шухляди.

— Слухай. Я хотів поговорити з тобою ще й про інше.

Він розклав перед сином невеличкі картки, не більші за папірці-наліпки для коротких нотаток. Ерван відразу їх впізнав: бланки Генерального управління внутрішньої безпеки (ГУВБ). Анонімна інформація, без вказування автора і джерела походження. Батько, коли мав ліричний настрій, часто казав: «Великі потоки збираються з маленьких джерел». І справді, за допомогою кількох, зафіксованих на папірчику слів, його батько змушував тремтіти чимало урядів.

Ерван знову сів на стілець і почав вивчати картки. Імена. Адреси у Парижі. Дати і час.

— Що це?

— Місця перебування і пересування твоєї сестри за останні два дні.

— Ти встановив за нею стеження?

Ґреґуар роздратовано махнув рукою і процитував запам'ятовані дані:

— П'ятниця, 17:00, кредитне товариство STMS, вулиця Лінкольна, пробула годину. Того ж дня, 20:00, Патрік Блан, вулиця Дофін, 3, пробула годину за цією адресою. Наступного

дня, 16:00, Ерве Леруа, вулиця Спонтіні, 22. Ввечері цього дня вона була в «Плаза-Атене», потім у готелі «Фуке Бар'єр».

— І що з того?

— Що з того? Твоя сестра обслуговує клієнтів.

— Це, мабуть, зустрічі по роботі.

Морван нахилився над столом. Ерванові здалося, що він почув як затріщали з'єднання трону і в ніс вдарив різкий аромат «Eau d'Orange verte» від Ермес.

— Ти придурок чи що? Леруа і Блан — продюсери.

— Точно.

— Іноді я не розумію, що відбувається у твоїй макітрі. Один влаштовує оргії у Версалі, другий захоплюється ескорт-послугами, — він різко вдарив рукою по поверхні свого робочого столу. — Боже мій, та твоя сестра шльондра! І можна сказати, що раду дає з клієнтами оперативно!

Ерван відсахнувся, наче йому плюнули в очі. Батькова грубість його не дивувала. Шокувало інше:

— Ти встановив стеження ГУВБ за власною дочкою? За державний кошт?

— Я мушу захищати родину.

— Гаель двадцять дев'ять років. Вона має право робити, що захоче.

Ґреґуар повів плечима і, здавалося, скрутився між бильцями крісла.

— Не думав я, що твоя сестра, якій я оплачував найкращі школи, найчудовіші подорожі, якій я запропонував солідний блат, щоб влаштуватися на роботу, стане дівчинкою за викликом, яка смокче продюсерам.

— Не кажи так. Вона хотіла стати акторкою і шукає можливостей для...

— Наразі вона здебільшого фотографується голяка для порножурналів.

— Не порно, сексі, не більше того. Це її спосіб заявити про себе. Ти мусиш поважати її вибір. Ти говориш про неї, як про якусь злочинку!

— Ти точно дитина свого часу. Суть для вас не має значення, набагато важливіше, як про це сказати. Та ви сконаєте від тієї політкоректності, — він знову вдарив по столу. — Богемні курви!

Годі було почути з його вуст гіршої образи. Лівак-консерватор старого штибу, він ненавидів консенсуальних соціалістів, зелених, антиглобалістів — завжди правильних. На його думку, ці поборники совісті втілюють абсолютне зло: буржуа, які увібрали власну контркультуру, поглинули власного ворога — революцію. Якимось він порівняв цю буржуазну богему з пацюками, які пережили отруту, що мала б їх знищити, і розвинулися у новий вид, який виробив імунітет до тієї отрути. Він не жартував.

Ґреґуар підвівся, став коло вікна і, наче командор, заклав руки за спину.

— Я хочу, щоб ти з нею поговорив.

— Я вже говорив з нею. Що більше силуєшся її напоумити, то паче вона впирається. Хоча б для того, аби нас подратувати.

— Ну то почисть її оточення. Натисни на її клієнтів. Я дам тобі список.

— Про що ти говориш? Я не збираюся погрожувати цим...

Батько повернувся за робочий стіл і додав уже стриманіше:

— Їх не так багато. Гаель займається цією справою при оказії. Нерегулярні вистави, що... Якщо більше ніхто не буде її викликати, то вона заспокоїться.

— Або знайде собі нових.

— Ну тоді вона є справжньою курвою, і тут вже нічого не вдієш.

Ерван став на захист своєї сестри, однак, був обурений не менше за батька. Розбещена дитина, що викачалася у багнюці. Він підвівся зі свого місця.

— То мені тероризувати продюсерів чи збирати по шматках новобранця?

— Насамперед, Бретань. Решту владнаєш після повернення звідти.

Ерван мовчки вийшов з батькового кабінету, відчуючи незвичні для себе теплі почуття до старого звіра. До чоловіка, який, попри грубе ставлення до своєї дружини, попри своє минуле убивці, сліпо і беззастережно любив своїх дітей.

— Що він хотів від тебе?

Ерван аж підскочив: у темряві коридору стояла його мати.

— Що він хотів від тебе? — тихенько повторила вона з переляком в очах.

Вона все ще мала на собі кухонний фартух.

— Нічого, — уникливо відповів Ерван. — По роботі.

— Ти б не міг провести малих до їхньої матері?

— А Лоїк?

— Він заснув на канапі.

Неділі минали своїм звичаєм і були схожі одна на одну.

— Софія вдома?

— Зателефонуй їй. Вона була б рада тебе побачити.

При вході Міла і Лоренцо стояли готові, з рюкзаками на плечах — обов'язкова ноша дітей розлученої пари. Меггі відчинила двері. Рукав її блузки підскочив і відкрив передпліччя, всипане синяками.

— А це що таке?

— Нічого. Я впала.

Короткий порив ніжності, який Ерван відчув до свого батька перетворився на вибух ненависті. Добре знайоме зручне сімейне відчуття. Він навіть не здивувався думці про те, що Старий, якому вже майже сімдесят, досі б'є свою дружину. Він звернув увагу на простішу річ: з віком сліди від стусанів були значно помітніші. Гематоми набирали винного відтінку і нагадували родимі плями.

Він став на поріг і грайливо вигукнув своїм племінникам:

— Хто перший добіжить до ліфта?

Малюки кинулися вперед, забувши поцілувати на прощання бабусю.

Ерван хотів було їх повернути, але Меггі його зупинила:

— Облиш. Нічого страшного.

— До наступної неділі.

Малі нетерпляче пританцьовували біля кабіни ліфта. Він посміхнувся, а потім занурився у свої думки. Він не міг згадати про подібну безтурботність, коли сам був малим. Тоді він постійно жив у страху, перебував у стані постійної тривоги і жаху, що батьки почнуть гризтися, мов скажені.

Коли двері ліфта відчинилися, він переглянув свою думку стосовно обіду: ні Лоїку, ні Гаель не вдалося дати собі раду. Наркотики його брата, проституція сестри — це були лише наслідки первинної травми.

У голові проскочив спогад: чотирирічна маленька дівчинка, одинадцятирічний хлопець туляться від страху в обіймах їхнього старшого брата. Усі троє сховалися під столом на кухні, поки батьки товчуться один з одним. Ерван і досі тілом відчував холодну плитку на підлозі і як здригалися перегородки від ударів «лівого» Паскуа.

Він увійшов до кабіни ліфта відчуваючи полегшення: він не один, Лоїк і Гаель, нажахані і розгублені, як і колись, туляться до нього, під столом.

3

Гаель вийшла від батьків і, як звичайно, почала блювати. Вона зайшла до одного кафе на розі вулиць Монсо і Лісбон, де вбиральня була не такою огидною, і там зробила свою справу. Підлітком вона перепробувала усі можливі способи блювання, від соленої води до зубної щітки, яку запихала собі глибоко в горло. Нині її вирвало як на замовлення. Достатньо було подумати про жахливе їдло матері та й по всьому.

На вулиці їй вже покращало. Вересень проходив кваліфікаційний відбір. Між душним, гарячим літом і ранньою осінню один-два сонячних дні були дуже до речі. Вона спустилася авеню де Месін, насолоджуючись навколишньою красою. На асфальті тремтіли тіні верхівок дерев. Крізь листя гронами пробивалися промені світла. Авеню де Месін була

квінтесенцією османського Парижа. Балкони, атланти і каріатиди на кожному поверсі нависали над пишними кронами платанів. Гаель відчувала себе королевою, що прогулюється алеями Версаля.

Проминувши вулицю Міроменіль, вона звернула ліворуч на вулицю Пантьєвр і вийшла до свого будинку. Нікого навколо. Незважаючи на яскраве сонце, ці вузьенькі вулички мали якийсь похмурий вигляд. Вона довго вагалася, перш ніж вибрати цю квартиру-студію, розташовану всього за кілька метрів від площі Бово — лігва чудовиська. Врешті вона вирішила не зважати на це. Перемогти ворога — це більше не думати про нього.

Мансардний поверх, слухові вікна, паркет з широких дощечок, яким так приємно ходити босими ногами: додатково вона нічим не оздоблювала це помешкання, тому що хотіла, щоб цей простір був, як і її власне існування — чистою незаповненою сторінкою. Єдине, що для неї мало важливе значення — це її бібліотека. Строкаті обкладинки книжок від «Університетського видавництва Франції», коричневі, зелені і золоті палітурки «Плеяди», сигарний відтінок збірки есе Фройда... Нижче — яскраві корінці біографічних творів, строкаті, як і її власні пристрасні захоплення. Гаель могла відповісти на будь-яке запитання про Ніцше і Вітгенштайна, але також ковала біографії Шакіри, Мілен Фармер, Аннет Вадім... Вона почувалася водночас революціонеркою і жінкою-трофеєм, інтелектуалкою і дурепою. Все це було не дуже зрозуміло.

Японський смажений чай. Маска з глини на обличчі. Письмовий стіл. Після недільного обіду і експрес-блювання

третім ритуалом було навести лад у її робочому просторі. Поновити сторінки у соцмережах, прочитати отримані електронні листи, відредагувати твіти... Для акторки важливо підтримувати постійний контакт зі своїми прихильниками — навіть якщо вони не стоять юрбою під твоєю брамою. Вона відправила есемеску своїй агентці, аби заздалегідь повідомити, що забіжить завтра після обіду: за два тижні та не знайшла для неї жодних нових проб.

Далі вона взялася за важку артилерію: резюме, фотографії, матеріали для преси... Вона обожнювала працювати за робочим столом, наче якийсь ремісник. Вилизувала дані у резюме, підправляла фотографії, робила копії демозаписів, писала режисерам... Усю її кар'єру можна описати кількома рядками. Вона була ведучою покер-шоу в інтернеті, грала другорядні ролі у телефільмах. Одного разу зіграла симпатичну, але тупу білявку у повнометражній стрічці, але сцену з її участю вирізали.

Цього було замало. Особливо, беручи до уваги докладені нею зусилля — сотні проб, обідів, ночей, проведених по клубах з так званими видними продюсерами. Зрештою її прибутків далеко не вистачало на життя. А ще далі їй було до акторського Граалю: п'ятисот семи годин роботи на рік, які б дозволили отримати право на соціальну допомогу з безробіття. Тож вона давала собі раду іншим способом.

Коли її зачіпали щодо цього, то вона різко відповідала: «Фемінізм — це добре для лесбійок і буржуа. Справжні жінки, ті, в кого за душею немає ні копійки, готові на все, аби розгребтися, і сміються з таких проблем, як гендерний паритет

в Асамблеї, чи потреби, щоб слово “автор” мало фемінітивне закінчення “-ка”». А якщо коли-небудь їй казали, що вона «татова доця», додавала: «Я є такою, якою вирішила бути сама. Я почала з нуля».

Це була правда. Досягнувши повноліття вона не взяла жодного євро від свого батька. Вона навіть закрила свій рахунок у банку і відкрила новий на ім'я подруги — аби це гівно не могло більше перераховувати їй гроші.

Так, вона підробляла повією, але заради особистої незалежності.

До того ж, вона не вважала, що такий бізнес зіпсує її чистоту. Акторське покликання залишилося недоторканим. Прикладом для неї були Бріжіт Бардо, Мерлін Монро, Скарлетт Йоганссон. Сексуальні акторки, які були і великими актрисами водночас. Їхнє тіло було їхнім сильним боком, то й що? Вона уявляла себе у ролі Каміли, яка лежить на терасі вілли Малапарте у стрічці «Зневага», або «Цукерочки» Кейн, що спокушає Тоні Кертіса на яхті, у фільмі «У джазі тільки дівчата». Так, це мистецтво, звісно, але мистецтво, яке має свої форми.

Далі у порядку денному — подання на робочу візу до Сполучених Штатів. Рано чи пізно, кожна акторка каже собі, що удача посміхнеться їй за океаном. Гаель не мала жодних ілюзій, але вона хотіла вірити в це і принаймні спробувати. В разі невдачі, ні про що не жалкуватиме.

Вона схопила своє досье і почала гортати документи, підготовані для відвідин консульства. Усе було в порядку. Вона позбирала сюди докази, які свідчили про її особисті якості, серйозне ставлення і надійність у виконанні професійних

обов'язків. Фіктивні листи, отримані завдяки фелаяціям і безкоштовним послугам у ліжку. У неї також були гарантійні підтвердження працевлаштування у США — їх не важко було отримати: продюсери, яких вона знала, мали там свої фірми. Одні ж і ті самі продюсери надали їй рекомендації для обох боків Атлантики.

Через ці фіктивні контракти і свідчення вона підупадала духом. Досьє віддзеркалювало її життя — воно було підробкою. Однак дівчина надавала перевагу брехні, аніж тій прірві, яка розкривалася під ногами, якщо вона хоч на якусь долю секунди визнавала нікчемність своїх планів. Зрадити своїй мрії — те саме, що зрадити своєму життю.

Погляд Гаель зупинився на настінному годиннику — кінохлопавка з циферблатом і стрілками, сувенір з її єдиної поїздки до Лос-Анджелеса. 15:45. Вона підскочила. Зовсім забула про заплановані «проби» на четверту. Так вона називала свої побачення за вісімсот євро.

Гаель побігла до ванної кімнати і змила свою маску з глини Мертвого моря. Той тип, згадала вона, був якимсь фінансистом з Китаю. Клієнта підіграла одна псевдозвідниця з авеню Ош. Вона підвела голову і подивилася на себе у дзеркало. Розглядаючи овальне обличчя, монгольські вилиці і очі, як у сибірської хаскі, вона опанувала себе і стиснула кулаки, схилившись над раковиною.

Китаєць. Чудово, підходить для того, що вона собі задумала.

4

Софія призначила йому зустріч у Люксембурзькому саду.

Ерван припаркувався на вулиці Бонапарта і зайшов до парку з вулиці Вожіар. Він йшов, тримаючи своїх племінника і племінницю за руки, повз поле для гри у петанк, потім вздовж тенісних кортів: італійка казала йому про дитячий майданчик трохи далі. Від думки, що зараз її побачить, він тремтів від хвилювання.

Коли вони бачилися вперше, його теліпало. На другий раз він був роздратований. Під час третьої зустрічі — не міг зв'язати до купи два слова. Потрібно було зустрітися вчетверте чи вп'яте, аби він зміг поводитися коло неї природно. Лише тоді він зміг її роздивитися. Софія не була гарною: вона була досконалою. Її врода — гідною сторінок глянцевого журналу, екранів кінотеатрів, але ця краса не для продажу. Вона була мільйонеркою, і це високе становище у суспільстві додавало їй зовнішності ще більше величності.

Коли Лоїк у 2003 році привіз її у своїй валізі з Нью-Йорка, Ерван ніяк не міг зрозуміти, як цьому обдовбаному недоумку вдалося спокусити таку богиню. Їхнього батька теж цікавило це питання. Як добрі шпики, вони провели невеличке розслідування і були вражені ще більше, з'ясувавши, що Софія була значно заможнішою за Лоїка. Вона була дочкою одного підприємця з передмістя Флоренції, який займався металообробом. Її батько заробив чималі статки на торгівлі металом і одружився з графинею Бальдуччі, яка була збіднілою, але мала далекі родинні зв'язки із славетною родиною Альдобрандескі. Софія успадкувала вроду свого батька (мармизу сеньйора) та елегантність матері, зневагу однієї і твердість другого. Освіта дала їй решту. Дитинство у Сент-

Моріц з вихователькою-німкенею, приватні школи у Мілані, потім навчання в університеті Луїджі Бокконі та IULM (Università di lingue e comunicazione). Вона наточила собі кігті на Волл-стріт і врешті знайшла своє кохання в обіймах Лоїка.

Морвани не могли в це повірити. Вони були чоловіками, але, насамперед, детективами. Вони не могли зрозуміти, чим такий хлопець, як Лоїк, приваблював жінок. Його мила фізія, тонкі руки, щира посмішка — усе це було поза межами їхнього розуміння. Як і загадковий магнетизм, яким наркомани завжди притягують до себе дівчат. Порок, який їх заворожує, бо антени самок відчують, що це тяжіння завжди буде найсильнішим. Не кажучи вже про чарівну привабливість відчайдуха, який грає у ризиковану гру зі смертю...

Через кілька місяців почали готуватися до весілля. Ерван мовчки смакував майбутнє суперництво батьків нареченого і нареченої. З його боку — старий африканський лис, суперфлік-комбінатор, що має за плечима загадкові досягнення у Конго. З її боку — Джованні Монтефіорі на прізвисько «Кондот'єр», наближений до клану Берлусконі і, ясна річ, пов'язаний з багатьма гілками мафії. Обидва хижаки інстинктивно зневажали один одного, оскільки уособлювали два різні боки одного і того самого гнилого ества.

Молодята побралися у швейцарському Церматті під снігом на санчатах. Дурні витребеньки дітей із заможних родин. Монтефіорі винайняв усі вільні шале навколо, Морван заплатив за весільну забаву в одному з курортних палаців.

Ервана відправили на ночівлю до будинку сторожа. Там він вирішив, що мусить подбати про цих ще зовсім безпорадних

дітей. Потроху він заробив при них законні повноваження тілоохоронця — один з чисельної обслуги. Йому подобалася ця роль: бугай у дешевому костюмі, тварина, яка не вміє ні спілкуватися, ні делікатно поводитись, однак, саме йому принцеса безпечно доручає захищати свою «крихітку».

Бо ж відтепер вони стали союзниками. Софія пильнувала чоловіка і обмежила його споживання кокаїну (він більше не торкався ні героїну, ні алкоголю). Ерван знаходив Лоїка, коли той зникав на цілу ніч, а іноді на тиждень.

З часом він почав вважати, що добре розібрався у цій італійці. Усі ці пишні обіди, вікенди у Портофіно, круїзи на шикарних яхтах допомогли йому виявити недоліки молодої жінки. Вона любила Лоїка, але це почуття не виходило за межі її соціального класу. А шлюб був лише черговим етапом її легкого життя. Зрештою вона не була ні зарозумілою, ні поблажливою: просто продуктом італійської буржуазії, прив'язаним до привілеїв і умовностей свого світу. Запрограмованою машиною, досконалою і чарівною, але якій забули додати головну деталь — серце.

Він помилявся. Народження Лоренцо показало їй справжнє обличчя. Велика любов Софії — це її діти. Лоїк був лише необхідною преамбулою. Втім, для чого було обирати плідником наркомана? Через його вроду? Посмішку? Його розум? Трохи згодом, коли виношувала Мілу, Софія остаточно скинула маску. Між ними з Лоїком було не все гаразд, але це їй не обходило. Він вже відіграв свою роль. Якби він не впорався і не забезпечив продовження роду, його б вигнали. Або вона його б знищила. Як павучихи після спарювання вбивають самців.

— Мама ось там!

Вона сиділа на лавці перед дитячим майданчиком. Міла і Лоренцо відпустили руки свого дядька і побігли. Вона підвелася, щоб обійняти дітей, і почала шукати Ервана поглядом. Помахала йому рукою, розрахувалася за вхід дітей і повернулася до нього.

В одну мить гомін навколо, сновигання перехожих, вихор з першого опалого листя — усе відійшло на задній план. Софія постала перед ним, немов у кіно, коли камера фокусується на акторку, а декорації стають розпливчастими.

Її обличчя, здавалося, мало пропорції золотого січення, що відтворює у кожній своїй деталі таку ж досконалість. Чоло, брови, ніс, вилиці: усе було однією лінією, одним чарівним блиском. Її біла шкіра нагадувала ідеально відполіровану поверхню морських камінців. Цікаво, як це тіло дихало? Її уста, з майже непомітним відтінком, здавалися просто складкою на поверхні каменю. Софія навіть не думала підправляти їхню блідість і не наносила жодного макіяжу, невимушено виставляючи напоказ свої неприкрашені риси. Чудову картину увінчувало довге чорне волосся з проділом посередині, як на старих фотографіях Девіда Гамільтона. Вона радше була схожа на селянку-аміші, ніж на італійську фіфу.

Все ж дві деталі пом'якшували строгість її вигляду. Ластовиння на щоках додавало їй чарівності пустотливої юності. Іншою надзвичайною рисою були довжелезні вії, що нагадували про євразійське коріння і додавали загадковості, стомленого і замріяного вигляду, від чого твоя душа ціпеніє.

— Як справи?

— Добре, — відповів він, як завжди нерішуче в її присутності.

— Маєш п'ять хвилин?

Він кивнув, як солдат перед офіцером.

— Ходи сюди. Я хочу тримати у полі зору малих.

Ерван пішов за нею на дитячий майданчик, після того як касир поставив йому штамп на руку. У вухах дзвеніло, пульс скажено бився. Земля у парку під його ногами захиталася. Спершу він подумав, що це через його хвилювання, але за мить зрозумів, що це таке м'яке покриття на майданчику, щоб діти не покалічилися, коли падають.

— Боже, та розслабся, — пошепки сказав він собі. — Розслабся.

5

Софія знайшла вільну лавку.

— А що, Лоїк не зміг прийти?

Вона запитала лише заради задоволення зайвий раз вказати на недогляди свого колишнього.

— Він зайнятий по роботі.

— Так, мусить проспатися після свого кокаїну.

Непоганий початок. Ерван мовчки сів коло неї. Вона з неспокоєм спостерігала за тлумом на дитячому майданчику:

— Не знаю, хто вигадав недільні прогулянки у парку після обіду, однак, на мою думку, це одна з причин відмовитись від дитини ще у пологовому будинку.

Софія, зразкова мати, любила провокаційні жарти. Вона набралася цієї звички у парижан: обожнювала єхидство, постійно говорила протилежне тому, що мала на думці, лише

заради того, щоб сказати якийсь дотеп, чи заради незрозумілого задоволення виставити себе злюкою.

— Принаймні, — продовжила вона, — розлучення має і позитивний бік: важке випробування ділиться на двох.

Вона мала тоненький голос, що не відповідав її образу тужливої матері.

— Як ти? — спитала вона товариським тоном.

Він видав кілька банальностей про свою подорож до Африки. Вона хитала своєю гарною голівкою, насправді навіть не слухаючи. Йому й самому було не цікаво те, що він розповідав. Десь в голові у нього постійно виникало запитання: чи здогадується вона про його почуття?

Поки вона була з Лоїком, він тримався від неї на певній дистанції. Тепер, коли пара розлучилася, дозволив собі розкіш закохатися у неї. Шансів у нього було не більше, ніж раніше — можливо, навіть менше. Але саме тому йому подобалась ця безнадійна пристрасть, яка ні до чого не зобов'язувала.

— Ти знаєш, що я жила в Африці? — байдуже спитала вона.

Її чорна шевелюра виблискувала під зеленим листям каштанів.

— Це новина для мене.

— Мій батько мав там справи.

— Які справи?

— Метал, як завжди.

— А в якій країні?

— Колишні італійські колонії. Ефіопія, Сомалі, Еритрея...

Він спробував уявити собі, як маленька дівчинка скаче стежкою з червоного латериту біля підніжжя велетенських

плюмерій, але схаменувся. Вона розповідала якусь маячню: він точно знав, де вона виросла і де вона вчилася.

Вона знову засміялася, щиро, по-дружньому.

— Я стібаюсь, — підтвердила вона. — Я ніколи там не була. Ти ж маєш досьє на мене чи ні?

Він посміхнувся, не відповівши. Тільки-но він до неї наближався, його одразу охоплювала непоборна млявість. Попри нервові напруження, яке вирувало під шкірою, у нього зовсім не залишилося сил.

Раптово Міла і Лоренцо покинули свої ігри і підбігли вимагати щось з'їсти. Ерван пошукав у кишені дрібні гроші, щоб купити їм морозива, але Софія вже витягла зі своєї торбинки (вінтажної «Баленсіага») печиво «BN» і «Актімель», які вони проковтнули за кілька секунд. Діти повернулися до своєї гри так само раптово, як і з'явилися біля мами. Після похмурого обіду в бабусі і дідуся, вони оживали.

— Коли я була вагітною, — продовжила Софія, проводжаючи їх поглядом, — то почувалася як і багато інших гарних жінок. Хотіла, щоб це чимшвидше закінчилося, і я знову стала такою, як до вагітності. Не хотіла набрати жодного зайвого кілограма, не хотіла пропустити жодної вечірки. А особливо, хотіла все контролювати. Але дитя у твоєму животі вже все за тебе вирішило. Можливо, воно саме вирішує, коли з'явитися?

Вона закурила цигарку. Це було останнє місце для куріння, але він за це її і любив: за безтурботну — і природну — манеру нав'язувати свою волю іншим.

Майже відразу одна з мамаш підскочила до них з перекошеним обличчям і стиснутими кулаками:

— Що ви собі дозволяєте?

Ерван показав свій бейдж з триколом, навіть не встаючи з лавки:

— Поліція. Відійдіть, будь ласка.

Жінка завмерла як вкопана на кілька секунд, не знаючи, що на це відповісти.

— Відійдіть або я влаштую перевірку усього парку!

Мегера почервоніла, тоді нахивала п'ятами, не сказавши ні слова.

— Ну і пику вона скривила! — розреготалася Софія.

Ерван посміхнувся у відповідь. Він був задоволений цим невеличким героїзмом, але приємніше було б розважити її розмовою. Коли йшлося про залицяння до кельнерки чи продавчині, він був неперевершеним, але перед нею висихав, як піч для піци.

— Коли ти представиш нам свою наречену? — поцікавилася вона, ніби прочитавши його думки.

— У мене нікого немає наразі.

— Я іноді запитую себе, чи ти флік, чи якийсь кюре?

Знову він не знайшов, що відповісти, і просто спостерігав за юрбою дітей, які з оглушливим вереском гасали на всі боки. Міла і Лоренцо висіли на гойдалці.

Софія, розуміючи, що він не реагує на її підколювання, згадала свій відпочинок у Тоскані, потім численні подорожі між Парижем і Міланом. У неї був задум створити дизайнерську фірму — розробка і продаж італійських меблів. Ерван знав, що вона, зрештою, підводить до єдиної важливої для неї теми: війни, яку вона вела проти Лоїка з метою отримати розлучення

і опіку над дітьми. Через якусь незрозумілу причину його брат відмовлявся офіційно оформити розрив їхніх відносин.

— Я тобі дещо принесла.

Вона витягла цупкий конверт формату А4 і відкрила його: всередині були фото Лоїка, який таємно зустрічається з типами підозрілої зовнішності. Ясна річ, двічі дивитися на них не потрібно, щоб зрозуміти, про що йдеться: його брат купував кокс у другосортних бариг. У кутку кожної світлини було вказано дату і час.

— Ти за ним стежиш?

— Лише тоді, коли він з моїми дітьми.

— Ти хвора чи що?

— Це він хворий.

— За моїми підрахунками, він вже по п'ять грамів на день винюхує, — вона взяла у нього з рук одну з фотографій і тицьнула під ніс. — Бачиш це? Оборудка відбувається на паркінгу «де Аль» о 23-ій годині. Якщо добре придивитися, то можна побачити малих, які сплять в його тарадайці.

Ерван повернув їй фотографії. Софія знову закурила цигарку. Стиснувши її губами, вона нервово запхала фото до конверта і знову всунула його Ерванові в руки.

— І що ти хочеш, щоб я з ними зробив?

— Почни проти Лоїка розслідування.

— Я з відділу убивств, — крижаним голосом сказав він.

— Попроси своїх колег з відділу боротьби з наркотиками. П'ять грамів — це більше особистої потреби, це вже комерційна кількість. Він може...

— Ти говориш про мого рідного брата.

— А також про батька моїх дітей. Про чувака, обдовбаного до кісткового мозку, який вдає, що може доглядати за ними кожен другий тиждень, водити їх до школи, годувати, дбати про них за усіх можливих обставин і...

Він скочив на ноги:

— На мене можеш не розраховувати.

— Ти стіною за ним стоятимеш, правда?

— Лоїк має певні недоліки, але...

— Недоліки? Та це руїна. Я спати не можу, коли вони з ним. Боже! Йдеться просто про здоровий глузд!

На обличчі його невістки відбилася тривога. Світло навколо них змінилося. Між листям дерев затанцювали ртутні відблиски. Насувалася гроза. Покриття майданчика під ногами здалося йому ще більш нестійким.

— Роби, що хочеш, — сказав він, підвищивши голос. — Маєш фотографії. Тобі треба отримати свідчення. Віддай їх своїй юристці. Вона знатиме, як діяти.

— Клан Морванів: об'єднані перед лицем загрози.

— Твої діти теж Морвани. Я повторюю: на мене можеш не розраховувати.

Вона теж підвелася, роздратовано запихаючи конверт до своєї торбинки «Баленсіага». У цю мить пролунав грім з такою силою, аж задрижала огорожа. Діти заверещали, багато з них кинулися до своїх мам.

Ерван шукав поглядом своїх племінників, щоб попрощатися, але не знайшов. Ну і нехай. Раптом хмари з polegшенням вивернули свої нутрощі. З божевільною силою вдарила злива.

КУПИТИ